

colofon redactioneel

Redactie

Rob van der Bijl, Niek Bisscheroux, Geert Hovingh, Dion Kooijman, Erik Pasveer, Erwin Zantman.

Vaste medewerker
Carlo Cozzi (correctie)

Omslagontwerp
Marjolijn Ruijg

Zetwerk
HOI Studio, Rotterdam

Druk
De Kruijff, Rotterdam

OASE ontwerp onderzoek onderwijs is een onafhankelijk tijdschrift en verschijnt vier maal per jaar. De uitgave gebeurt in opdracht van de Stichting **OASE**

Alle bijdragen die binnen de redactionele formule passen, worden door de redactie geplaatst.

Abonnementen

U kunt zich abonneren door f 35,- over te maken naar girorekening 2650119 ten name van Tijdschrift **Oase**, Delft, onder vermelding van 'abonnement'. Het abonnement is geldig voor één jaargang van vier nummers.

Het abonnement gaat in met het eerstvolgende te verschijnen nummer, tenzij nadrukkelijk anders vermeld.

Nabestellen

Losse nummers kan men nabestellen zolang de voorraad strekt door f 10,85 per nummer (het dubbelnummer 9/10 f 15,90) over te maken. Zowel losse nummers als abonnementen worden franco opgestuurd.

Advertenties

Inlichtingen over advertentietarieven, uitsluitend schriftelijk, op onderstaand adres.

ISSN 0169-6238

In principe is het toegestaan artikelen (geheel of gedeeltelijk) over te nemen uit **OASE ontwerp onderzoek onderwijs**, doch niet zonder schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie-adres

Tijdschrift
OASE ontwerp onderzoek onderwijs
Postbus 3195
2601 DD Delft

Deze uitgave werd financieel mogelijk gemaakt mede dankzij de Stylos Stichting

Het post-modernisme in de architectuur is een moeilijk vatbaar fenomeen. Want wat is precies post-moderne architectuur? Menigmaal ontstaat de indruk dat de term post-modernisme nogal lichtvaardig wordt gehanteerd; post-modernisme als begrip is vaak a-specifiek, ambivalent en staat een begrip van architectuur eerder in de weg, dan dat het opening biedt de huidige ontwikkelingen in architectuur te waarderen.

In april van dit jaar werd op de Delftse afdeling Bouwkunde een seminar gehouden waarin de verhouding tussen moderniteit en post-moderniteit in architectuur en kunst aan de orde werd gesteld. Het seminar stond daarbij niet alleen, want ook in andere plaatsen in Nederland is de afgelopen tijd aandacht besteed aan deze kwestie. Alom wordt blijkbaar de behoefte gevoeld de verhouding tussen modern en post-modern aan een onderzoek te onderwerpen. De onduidelijkheid van het begrip post-modernisme schuilt – zo lijkt het – vooral in de onduidelijkheid van dit begrip in relatie tot het andere begrip, namelijk modernisme. Een nauwkeurige begripsbepaling is hierbij trouwens in elk geval gewenst.

Er wordt m.a.w. gesproken over post-moderne architectuur zonder dat duidelijk is wat men onder moderne architectuur verstaat en zonder dat men de verhouding tussen post-moderne en moderne architectuur werkelijk doordenkt. Dat kan men niet zeggen van Michael Müller. De vertaling van zijn tekst "*Over de 'schone schijn' van de post-moderne architectuur*" – waarmee dit nummer van Oase opent – gaat o.a. in op de verhouding tussen moderniteit en post-moderniteit in architectuur. Het voorvoegsel 'post' suggereert – in tal van publicaties en commentaren van 'post-moderne' architecten – steeds weer dat het gaat om iets voorbij, iets na het moderne. Precies deze misvatting wordt door Müller bestreden. In de tekst wordt duidelijk gemaakt dat post-moderne architectuur geenszins kan worden opgevat als breuk met moderne architectuur. Post-moderne architecten schijnen dit wel graag te willen, maar in feite is hun werk niet zozeer een afwijzing van moderne architectuur, maar van avantgarde-architectuur, althans volgens de redenatie van Müller. Volgens hem is het begrip van het post-moderne in de huidige architectuurdiscussie misleidend. De post-moderne benadering van architectuur als "*kunstwerk*" gaat in de visie van Müller terug tot een periode van voor de avantgarde; er is geen sprake dat zij het moderne zelf zou overstijgen.

Hoewel Müller zelf de nadruk legt op de betekenis van de avantgarde-architectuur, die anders dan de postmoderne architectuur nog wel betrokken is op de maatschappelijke ontwikkelingen, lijkt hier het belang te liggen van zijn bijdrage. Zijn tekst – die uiteindelijk inzoomt op de stad Frankfurt, de stad van de avantgarde uit de jaren 20 en de post-moderne museumarchitectuur – maakt duidelijk dat de vraag naar post-moderne architectuur, de beantwoording van een andere vraag veronderstelt: wat is moderne architectuur?

In de twee andere artikelen in dit nummer wordt deze vraag indirect aan de orde gesteld. In het interview met de Haarlemse kunstenaar Rob de Vries en de begeleidende tekst van Rob van der Bijl en Erik Pasveer wordt ingegaan op de betekenis van moderne kunst. De Vries probeert moderne kunst te maken in verhouding met moderne architectuur. Zijn inscenering in het Bouwkundegebouw – ontwerp van Bakema – illustreert deze poging.

Het derde artikel schetst een beeld van tuin- en parkarchitectuur dat zich uitstrekt van Rousseau's literaire tuin tot aan de bijzondere kwaliteiten van het Engelse parklandschap. De auteur Frans Sturkenboom constateert aan het slot van zijn verhaal een nogal opvallende lacune: namelijk de afwezigheid van een modern park. Eigenlijk is er sinds het Engelse park niets meer veranderd. Dat roept de vraag op naar de mogelijkheid van een modern park voor vandaag. Sturkenboom doet een poging een programma voor een dergelijk park te ontwikkelen. De drie artikelen van dit nummer zijn voorzien van een nieuwe omslag. Onder leiding van Karel Kruijssen werkten studenten van de Rietveldacademie te Amsterdam aan een nieuwe cover voor Oase. Het ons inziens geslaagde ontwerp van Marjolijn Ruijg zal het gezicht van Oase de komende tijd gaan bepalen.